

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 26—
za en mesec .. " 2—20
za Nemčijo celoletno .. " 29—
za ostalo inozemstvo .. " 35—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 24—
za en mesec .. " K 2—
V spravi prejemam mesečno .. 1-80
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. " 7—
za Nemčijo celoletno .. " 9—
za ostalo inozemstvo .. " 12—

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostolpna pettirvata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. " po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna pettirvata po 60 v
Izhaja vsak dan izvenemški nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni rod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7553. — Upraviškega telefona št. 188.

Zlobne izmišljotine o avstro-ogrskih vojnih stroških.

»Gazette de Lausanne« z dne 9. februarja prinaša članek s podpisom Emile C., v katerem je »izračunano«, da bodo dosegli vojni stroški monarhije, ako bo trajala vojna še do konca leta 1917., višino 120 milijard kron. Pod širo »Emile C.« se skriva tessinski častnik Colombi, ki je iz strahu pred obsodbo radi vohunstva, ki ga je izvrševal na korist ententi, pobegnil iz Švice v Milan, kjer sedaj ne dela samo proti osrednjima državama, marveč tudi proti svoji domovini. Svoje prav posebno zanimanje posveča razmeram naše monarhije, pri čemer se vzigrava kot njen posebni poznavalec v vojaškem in finančnem oziru. Od kod ima pooblastilo v to, seveda nihče ne ve; njegovi članki pač ne kažejo nobenega poznavanja naših razmer.

Kako je tedaj prišel do gorostasne številke, ki se mora zdeti vsekemur, kdor ima le malo pojma o sorazmerju sedanje vojne, nemogoča? Opira se na zadnje poročilo avstrijske kontrolne komisije za državne dolge, ki izkazuje s koncem junija 1916 24,5 milijarde kron vojnih dolgov, za 10 milijard več nego koncem decembra l. 1915. Ta povišek 10 milijard za dobo šestih mesecev tvori temelj njegovemu sklepanju. Na tem temelju izračunava mesečne vojne izdatke v prvem polletju 1916, samo za Avstrijo na 1,7 milijarde kron, določa, da so morali narasti v drugem polletju daleko nad 2 milijardi kron in prihaja na ta način koncem leta 1916 na 40 milijard kron samo za avstrijsko državno polovico. Nato daje svoji domišljiji popolno svobodo ter se povzpne — vpoštevajoč stari avstrijski državni dolg — na višino 80 milijard. Nato enako svojevoljno določi delež ogrske državne polovice na 40 milijard kron ter prišteje ta znesek avstrijskim milijardam. Tako tedaj prihaja do gori omenjenih 120 milijard.

V resnici je pa že izhodišče njegovih izvajanj nepravilno. Nasproti zvišanju dolgov v prvem polletju 1916 v znesku 10 milijard moramo namreč vpoštevati tudi zvišane aktivne terjatve in gotovino v blagajnah, kar je znašalo najmanj 3½ milijarde. Koncem junija 1916. je bilo četrti vojni posojilo v znesku 4½ milijard že zaključeno ter je zato v celoti zabeleženo med dolgovi naše državne polovice; na več mesecev porazdeljena vplačevanja na to posojilo so bila pa še le v manjšem delu izvršena; dejansko je bilo v mesecih od julija do septembra 1916. vplačanih na 4. vojni posojilo še 2½ milijard. Dalje je treba vpoštevati, da se je koncem l. 1915. ko so bila v teku vplačevanja na 3. vojni

posojilo, porabil velik del gotovine v blagajnah za delno odplačilo vladnih posojil pri avstroogrski banki, dočim se junija l. 1916. taka transakcija ni izvršila; zato so bile terjatve in gotovina v civilnih državnih blagajnah meseca junija 1916. približno za 1 milijardo kron višje nego koncem l. 1915. Potemtakem avstrijski državni izdatki, ki so se pokrili potom posojil, v prvem polletju 1916. niso znašali 10 milijard, marveč k večjemu 6½ milijard.

S tem se strinja tudi, kar je povedal ogrski finančni minister lansko leto o vojnih stroških Ogrske, katere je cenil za prvih 23 mesecev na 440—460 milijonov kron na mesec. Ako vzamemo tudi višjo številko, dobimo temeljem kvotnega razmerja za celo monarhijo povprečno samo 1264 milijonov kron mesečno. In mirno lahko rečemo, da vojni stroški celokupne monarhije koncem l. 1916. niso bistveno preokračili vsote, katero je Colombi samo za Avstrijo izračunal. Pečati se s Columbijeve kombinacijami glede bodočnosti, pač nima smisla, ker so čisto samovoljne in temelje celo njegovo izvajanje o dosedanjem vojnem gospodarstvu na popolnoma napačnih premisah.

Razentega je napačna Colombijeva trditev, da se je doslej v Avstriji komaj kaj storilo, da bi se poskrbelo za kritje vojnih stroškov v normalnem proračunu. Nasprotno je bila vedna skrb avstrijske vlade, da zagotovi pokritje vsled novih dolgov naraslih obresti že tekom vojne potom novih dohodkov. Dejansko se je tudi zagotovilo obrestovanje do konca junija 1916 najetih štirih vojnih posojil z zvišanjem davkov in pristojbin, potem z novimi davki, z zvišanjem poštinih in železniških tarif, z tobačnimi cenami itd., kar je večinoma že leta 1916 stopilo v veljavo. Nadaljne odredbe za zvišanje državnih dohodkov se pripravljajo. Komično učinkujoče nam Colombi pripoveduje, da najetje posojil v Nemčiji v znesku 1284 milijonov kron ni zadostovalo, da bi bili spravili v red kurze naših deviz. Italija, ki je 10 mesecev kasneje stopila v vojno, je najela v inozemstvu nad 3 milijarde lir, a kakšni so kurzi italijanskih deviz!

Končno se pri presojanju vojnih izdatkov in naraščanja vojnih dolgov osrednjih veselih ne sme prezreti, da se njuno vojno gospodarstvo ugodno razlikuje od onega v ententinih državah, ker večji del vojnih izdatkov osrednjih veselih ostane v deželi in služi temelj za prosep številnih pridobitnih panog. Tako vojna industrija — in raznovrstne potrebščine moderne velearmade obsegajo skoraj vse proizvodne obrti —, kakor tudi poljedelstvo oddajata tekom vojne svoje izdelke pod izredno ugodnimi pogoji in veliki dobički in pri-

hranki v produkciji in trgovini zaposlene prebivalstva tvorijo temelj za sijajne uspehe vojnih posojil. Pri tem je značilno, da denarne vloge v bankah in hranilnicah neprestano znatno naraščajo, da se dvigajo na drugi strani velike svote za vplačevanje vojnega posojila. Po zaslugi gospodarskega samovladja v centralnih državah se istočasno z vojnimi dolgovi dviga tudi gospodarska nosilnost prebivalstva za obrestna bremena in glavno vprašanje po vojni ne bo, kje dobiti sredstev za pokritje, marveč kako pravično razdeliti bremena, ker je vojna seveda zelo različno vplivala na gospodarske razmere posameznih slojev prebivalstva. Končno je treba opozoriti tudi na to, da se vojni izdatki niso izdali zgolj za izdelavo uničevalnih sredstev, marveč se je veliko investiralo tudi za železnice in ceste, za zgradbo in povečanje industrijskih naprav, za industrijsko izkoriščenje novih iznajdb itd., kar bo tudi v miru omogočalo zvišano gospodarsko delavnost. Ko bo potem ponehala velika vojna poraba in se bodo milijoni pridnih rok, ki so sedaj odtegnjene produktivnemu delu, vrnila narodnemu gospodarstvu, potem bomo imeli znatne preseške za izvoz na razpolago, od česar smemo pričakovati tudi bistvenega in stalnega izboljšanja kurzov naših deviz. Potem bodo prišli ti isti na svoj račun, ki osrednjim državam v vojni niso odtegnili svojega zaupanja.

Ogrski državni zbor.

Tisza odgovarja.

Budimpešta, 28. febr. Ministrski predsednik grof Tisza pravi, da se mu ni zdelo umestno, da bi podal izjavo o podmorski vojni.

Glede živih izjav, da jih imamo dovolj do prihodnje zetje, če bomo držali disciplino in red. Letos si želi vsaj srednje letine in potem bodo naši zavezniki videli, s kakšnim veseljem bo Ogrska svoje zaveznike podprla iz svoje obilice.

Razmerje do Avstrije.

Tisza zavrača Andrassyjev očitke, da se imperializem delavske stranke navidezno razteza tudi na Avstrijo. Takega imperializma sploh ni. Dokler Avstrija nima parlamentarnega življenja, je pa naravno, da se ogrski ministrski predsednik večkrat oglasi kakor avstrijski ministrski predsednik. Vsak resen človek pa bo teh misli, da Ogrska ne sme stremiti za gospodujoče stališče proti Avstriji in to spraviti pod svoje gospodarstvo. Ogrska se mora tega varovati, kakor bi morala zavrniti vsako tako stremenje od avstrijske strani, kajti ogrski interes zahteva, da ima Avstrija krepko patriotsko vladno, s kate-

ro lahko delamo skupno v medsebojnem zaupanju. Bil sem vedno teh misli, kakor sem to večkrat javno izjavil.

Nastal je nato osebni preprič Tisza in grofa Pallavicinija glede njunih zvez pri splošni kreditni banki. Tisza je vrgel besedo: »neokusno«; opozicija je zahtevala, da predsednik pokliče grofa Tisza k redu; ta pa je klical samo poslance. Grof Karolyi svarila ne vzame na znanje.

Budimpešta, 1. marca. Poljedelski minister odgovarja in zavrača očitke, da uživajo banke prednost pri krmilih za prešiče. Ta pitališča pa pitajo prešiče večinoma za Avstrijo in armado.

Nato sta se s kratkim presledkom vršili dve tajni seji.

Batthyanyjeva interpelacija.

Grof Batthyanyi pravi v svoji interpelaciji glede zunanje trgovinske politike in nagodbe: Če Ogrska ohrani gospodarsko skupnost z Avstrijo, ne bo mogla nositi vojnih bremen. Kritikuje, da vlada skriva svoj dogovor z avstrijsko vlado. Glede politike na Balkanu pravi, da moramo skrbeti, da na Balkanu prve vloge ne bo igrala Nemčija ampak Avstroogrška.

Nemški državni zbor.

Kako se godi vojnim ujetnikom.

Berlin, 1. marca. Vojni minister Stein pravi, da se godi nemškim vojnim ujetnikom najslabše na francoskem. Na tisoče morajo nemški vojni ujetniki delati tik za francosko fronto v ognju nemških topov. (Živahni »pfuj«-klici). Poizkuse teh nesrečnikov, da se krijejo pred ognjem, so francoski častniki zabranili z orožjem (Ponovni »pfuj«-klici. Nezaslišano!). Odredili smo prav take odredbe in francoske ujetnike pripravili v prav tak položaj. Najbolj podlo pa je, da v zadnjem času ujetnike takoj po zajetju mučijo z vsemi sredstvi, da bi od njih izvedeli vojaške vesti. Težko nam je bilo, a zdaj tudi mi držimo nekaj dni ujetnike v podobnem položaju. Tudi Angliji trpinčijo naše, zato jim vračamo z enako mero. V Rusiji so se razmere na mnogih krajih prej zboljšale kakor poslabšale.

Centrumov poslanec Mayer pravi, da bodo ti dogodki večni madež na francoskem imenu.

Nezadovoljni Poljaki.

Poljak Seyda obžaluje, da so bili brezuspešni vsi poljski poizkusi, da dobijo narodno enakovrnost. Postopanje mero-dajnih faktorjev je med poljskim narodom vzbudilo veliko razjarjenost. Se vedno velja sovraštva polen jezikovni paragraf. Tudi katoliška Cerkev je v poljskih krajih še vedno zelo omejena. Povsod je ostal stari

LISTEK.

Svetobor.

21

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.
(Dalje.)

»Ne bodi malo dušen, dobri moj opat! Ti si spletaš lepšo krono, kakor naš vladar Vratislav, ki tako želi zamenjati knežjo čepico s kraljevo krono.

»Imaš prav, prijatelj! Vratislav hrepeni po kraljevi časti, in cesar Henrik mu je obljubil kraljevi plašč s krono.

»Ali vidi, Božeteh, da bo ta krona draga. Na tisoče čeških sinov prelija kri za cesarja proti Sasom in proti Italijanom, na stotine vdov bo točilo solze za padlimi možmi, vojne krutosti čuti ves češki narod. Za slavo češkega imena se je Vratislav udinjal nemškemu cesarju in brez Čehov in brez Slovencev bi utonili Otoni, bi bil Rim rešen nemške roke, bi Sasi ohranili svojo samostojnost.

»Tako mi Boga! Iz tebe govori sv. Duh, Svetobor! Za krono se peha Vratislav, a da jo doseže, usuznji Čehe.

»A ne le Vratislav si pribori češko krono, tudi Zvonimirja je papež kronal za hrvaškega kralja. Prej in ceneje je Zvonimir prejel svojo krono, kakor Vladislav češko, in ta krona ni vezana samo na Zvo-

nimira, ampak tudi na njegovega sina Radovana. Vratislavova krona pa umre z njegovo smrtjo.

»Torej tudi Zvonimir kronan? Kronan zato, da pomaga Korotance pehati pod nemški jarem?

»Ne tako, prečastni Božeteh! Zvonimir je velik mož, a Ljutold je udinjan nemškemu cesarju kakor Vratislav. Korotan ljubi Zvonimira in ga hoče imeti, a kaj, ko se v Korotani ne sme misliti na glas in veleizdaja je konec slovenskih knezov v Korotanu.

»Imaš prav, Svetobor! Tvoje oko je bistro. Tonemo v nemškem in italijanskem morju. Nemški cesar izrablja Čehe v dosego svojega rimskega imperatorstva, rimski papež porablja Hrvate v dosego svoje papeške nadoblasti. Kralja Sama ni več, Svetopolka ni več, sv. Metod vas gleda z neba doli in čaka, da se ga oprimejo.

»Ne bodi črnogled, častitljivi opat! Kolo časa se vrti, toda žilavost našega roda premagava vse izrastke in izrodke na telesu naših glav in pride čas, ko se bodo naše besede spoštovale in naše prepričanje upoštevalo. Le verjemi, da se nam vrne dediščina sv. Prokopa, kakor hitro se ne bo razjasnil in knez Vratislav spozna svojo slabost.

»Nesloga, podedovani greh naših rodov. Zato dvomim nad uspehi vašega deželnega kneza. Zato dvomim nad tvojo

dobro voljo, ljubi moj sin! Vihingov se nam ne manjka.

»Ti dvomiš nad mojo dobro voljo, Božeteh? Tako slabo me sodiš?

»Dobra volja se bo spreobrnila v voljo tvojih zapovednikov.

»Ako me prevari češki lev, se obrnem na jug. Ti ne veš, kako dobro ljudstvo prebiva tam doli ob Savi in Dravi.

»Le pojdi na jug, kamor ti srce veli. Ustvari si drugo domovino, toda ne pozabi, da si Sloven, ako tudi zasedeš oglejsko stolico.

»Prečastni, ti si piker. Ali se spomniš, da bi kdaj kak Sloven zasedel oglejsko stolico?

»Sam cesar ti jo je napovedal. Ali mi nisi pisal, kako te je cesar pozdravil na gosposveškem polju?

Svetobora preleti rdečica in omolkne.

»In ravno sedaj je ugoden čas, kakor še nikdar poprej, nadaljuje sazavski opat. »Svetobor, s hrvatskim Zvonimirom imaš zvezo kot papežev odposlanec na cerkveni zbor v Spljetu, z ogrskim kraljem sta si v svaštvo, s češkim knezom v najozjem sorodstvu, avstrijski knez Leopold tvoj zagovornik, sam papež Gregor je tvoj zaščitnik in nemški cesar Henrik tvoj pokrovitelj. Korotanski knez Ljutold je tvoj prijatelj in cesarski ded Kocelj tvoj najiskrenejši sodrug! Kaj hočeš še več, prijatelj? Svet ti ie odort. in ta Brn. v kate-

rega si se zaveroval, je tako zate samo prehodna postaja, ki te ponese še do visokih časti.

»Prelaskave so tvoje besede, Božeteh, da bi jih sprejel brez predsodkov. A ker vem, da si moj prijatelj, ti ne zamerim, ako mi zažigaš kadilo.

»In kako bi ti ga ne prižigal, ker te imam tako rad. Ne pozabi name, ko boš v izobilju, pristavi opat in prigrizuje rdeče češnje, ki so se rdile na lesenem, lepo izrezljanem pladniku.

»Natoči si vina, častitljiva starina, dobro je iz knežjih vinogradov v Pragi. Sam sv. Večeslav je sadil trte.

»Da jih je užival Boleslav, brate! pridene opat brzo. »Toda oprosti, jaz se moram vrniti. Bog blagoslovi tvoje delo!

Še sta se prijatelja dogovarjala, ko so prihajali Božetehovi spremljevalci na dvorišče, Svetoborovi hlapi so obkolili konje z velikimi tvorci vsakršnih daril.

S solzami v obeh sta se poslovila opat in prošt, Dobrovit pa je hodil po dvorišču in premišljeval pota, ki jih je hodil preteklo dneve po češki zemlji. Kojuta, bivši veliki župan, mu je polnil dušo in njegove besede so mu dušile prsi in stiskale grlo.

»Kaj ti je, Dobrovit, da si tako zamišljen? ga povpraša bližajoči se prošt.

(Dalje.)

zistem. Z boleznim obžalovanjem vidimo, da položaj sv. očeta ne odgovarja njegove-
mu dostojanstvu in apostolski službi. Tudi
na tem mestu izražamo sv. očetu najbolj
globoko hvaležnost za vse, kar je v tej
vojni iz ljubezni storil za poljski narod.
Ugovarjamo, da bi bili deli katkega naroda
proti njihovi volji prideleni drugim naro-
dom. Noben narod nima pravice zatirati
drugega. Sebe, kadar prodre ta misel, pride
do pravega miru med narodi. (Poljski pri-
trjujejo.)

Avstrija — Združene države.

Dunaj, 1. marca. »Wiener Allgemeine
Ztg.«, ki je v stiku z zunanjim ministr-
stvom, javlja: Nasproti poročilom nemških
listov, da se je odgovor avstrijske vlade
na ameriško noto o podmorski vojski že
vročil tukajšnjemu ameriškem velepo-
slaniku, se pojasnjuje iz najboljšega vira, da
zunanje ministrstvo pred bodočim tednom
ne bo moglo izgotoviti besedila našega od-
govora.

Avstrijski veleposlanik.

Bern, 1. marca. Iz New-Yorka: Av-
strijski veleposlanik Tarnowski se je ne-
officialno razgovarjal z Lansingom. Svojega
poverljivega pisma še ni izročil. Z Wilson-
om se še ni sestel. Položaj Tarnowskega
še ni jasen. Listi v vzhodni Ameriki, po-
sebe v državi Newyork, zopet zahtevajo
vojsko, ki naj se napove, ker je bila »La-
conia« potopljena.

»Frankfurter Ztg.« poroča iz New-
yorka: Veliko članov kongresa in časopi-
sov ni zadovoljnih z Wilsonovo zahtevo po
neomejenih pooblastilih. Najbrže bo dobil
le omejeno pooblastilo, naj oboroži parni-
ke. Težave nastajajo, ker ni izurjenih top-
ničarjev, če jih ne odstopi vojna mornari-
ca. Vsi časopisi soglašajo, da če se zavza-
me to stališče, ne more priti do vojske,
ako jo Nemčija ne želi. Bryan, ki se je pri-
peljal v Washington, poziva svoje pristase,
naj omeje pooblastila predsedniku. Nasto-
pa tudi proti oborožitvi transportnih ladij.
Potop »Laconie« sicer krepi Wilsonovo sta-
lišče, a kongres še vedno ni voljan, da bi
podelil Wilsonu obsežno pooblastilo. Wil-
son dela zdaj na to, da bi se sklical posvet
neutralscev.

Pred vojno napovedjo Združenih držav

»Daily Chronicle« poroča njen dopis-
nik 1. t. m. iz Newyorka: Iz najboljšega
vira poročam, da so zaradi potopa ladje
»Laconia« postale razmere med Nemčijo
in Ameriko kritične. Položaj ni bil še nik-
dar tako napet, kakor v sedanjem trenut-
ku. Ljudje, ki so v tesnejšem stiku z Wil-
sonom, trdijo, da bodo Združene države
Nemčiji kmalu napovedale vojsko. Wilson
ni baje na noben kompromis pripravljen.

Komisija reprezentantske zbornice zelo
omejila Wilsonovo pooblastilo.

Washington, 1. marca. (K. u.) Kom-
isija reprezentantske zbornice je predložila,
s katero se predsednik pooblastila za ob-
orožitev trgovinskih ladij, zelo izpremenila
in je odklonila vladno zavarovanje ladij, ki
prevažajo strelivo.

Štirje ameriški konzuli pridržani v Nemčiji.
Rotterdam, 1. feb. Notranji minister
je obveščen, da je Nemčija pridržala štiri
ameriške konzule, dokler se ne bo uradno
poročalo, da smejo nemški konzuli odpo-
tovati iz Amerike.

Napetost v kongresu ponehava.

Basel, 1. marca. »Daily Chronicle«
javlja iz New-Yorka: Napetost po Wil-
sonovem govoru je hitro ponehala. Bryanova
propaganda za mir se iznova nadaljuje.
Shodi proti uvedbi splošne brambne dol-
žnosti so prenapolnjeni.

Demokrati novega kongresa proti Wilsonu.

Geni, 1. marca. Iz Newyorka: Demo-
krati novega kongresa so ustanovili kon-
federacijo, ki bo predsednika ovirala, da
ne bo mogel storiti obveznih sklepov dru-
gače, kakor da bo vprašal kongres za nie-
govo mnenje.

Ameriška naročila 2750 topov.

Pariz, 2. marca. (Kor. ur.) »Journal«
objavlja brzojavko iz New Yorka, ki po-
roča, da so razpisali dobavo 2750 75mm to-
pov. S temi topovi bodo najbrže oborožili
trgoveške ladje.

Izpopolnilno poročilo o Wilsonovem go-
voru.

Berlin, 28. feb. (K. u.) Zastopnik
Wolffovega urada v Newyorku je brez-
žično poročal izpopolnilno h govoru Wil-
sona v kongresu 26. feb. Wilson je opozar-
jal na učinek podmorske vojske na ame-
riško plovbo in potop ameriškega parnika
»Housatonic«, ki je vozil živila v London.
Ta dogodek je podoben slučaju ameriške
jadrnice »William P. Frye«, v katerem
slučaju je nemška vlada priznala, da je od-
govorna za nastalo škodo in za rešitev po-
sadke. Prošnji za pooblastilo je dostavil
izjavo, da ima, o tem naj se ne dvomi, že
vsa pooblastila, a da v sedanjih okolišnih
čuti potrebo, da stoji za njim pri vsem, kar

bo moral storiti, ugled in moč kongresa.
Odkar se je na nesrečo pokazalo, da ni
mogoče varovati nevtralnih pravic Ame-
rike proti Nemčiji z diplomatičnimi sred-
stvi, bo za kak slučaj edini mogoč način
pripravljenosti v

oboroženi nevtralnosti.

Upa, da ne bo potrebno kjer koli na-
stopiti z oboroženo močjo. Ameriški na-
rod tega ne želi, druge želje, kakor na-
rodove, tudi mi nimamo. Predsednik je
opozarjal na miroljubnost, ki jo dokazuje
doba skoraj treh let; mir ljubi tudi zdaj.
Zahteva le sredstev in pooblastil, da pra-
vico velikega naroda na mirno življenje in
postopanje zavaruje v resnici. Predsednik
ali narod ne bo storil nobenega koraka, ki
bi privedel do vojske, katera je mogoča le
po samovoljnih nastopih ali napadih z dru-
ge strani. Ker ne more predlagati nobe-
nega ukrepa, naj se mu dovoli zaželeno
pooblastilo v kolikor mogoče splošnih iz-
razih. Vsekakor namerava postopati pre-
vidno in modro v prijateljskem in odkrito-
srčnem duhu.

Carranza se vmešava v notranjo ameriško
politiko.

Geni, 1. marca. Predsednik Carranza
je poslal Združenim državam drugo noto,
v kateri zahteva, naj se ne prepove zgolj
izvoz streliva marveč tudi potovanje za-
sebnikov v vojno ozemlje.

Španska ostane nevtralna.

»Kölnische Volkszeitung« poroča iz
zanesljive strani: Španski narod odločno
zahteva, naj ostane Španska nevtralna. V
visokih, uglednih krogih ima Nemčija zve-
ste prijatelje. Ker so nekateri nastopali za
sporazum, se je odkrito gozilo z držav-
lansko vojsko, če bi se resno napadala
nevtralnost.

Novi oddelek velike vojske.

Pod nadpisom: »Nemčija ali Anglija«
piše bavarski vojni minister pl. Helling-
rath med drugim v »Münchener Neueste
Nachrichten«: Prišel se je novi oddelek
velike vojske. Zdal se bo z Anglijo obra-
čunalo. Anglija ali Nemčija! Gre za dvo-
boj, v katerem more le eden zmagati. Gre
za obsodbo na smrt!

49.660 ton na Sredozemskem morju potop-
ljenih.

Berlin, 1. marca. Uradno se razglaš-
a: Naši podmorski čolni so v zaprtih de-
lih Sredozemskega morja potopili:

Dne 17. februarja južno Malte neki
popolnoma naloženi 9000tonski transport-
ni parnik, ki je vozil proti vzhodu; dne 23.
februarja neki popolnoma naložen, približ-
no 6000tonski transportni parnik s četami,
parnik so spremljale v njegovo varnost
bojne ladje.

Isti dan naloženi, tudi spremljani
transportni približno 5000tonski parnik.

Dne 24. februarja 4494tonski oboro-
ženi vojaški transportni parnik »Dorothy«,
ki je vozil približno 500 mož kolonialnih
čet, topove in konje. Del četi je utonil.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Poleg naznanjenih transportnih parni-
kov so naši podmorski čolni zadnje dni po-
topili na Sredozemskem morju 13 ladij, ki
so obsegale skupno 25.166 ton, med nji-
mi italijanski parnik »Ozeania« (4217
ton), ki je vozil iz Amerike v Italijo pše-
nico; tajno oboroženi angleški parnik
»Corso« (3264 ton), ki je vozil manganene,
laneno seme in bombaž iz Bombaya v
Hull; oboroženi italijanski parnik »Pruden-
za« (3307 ton), ki je vozil koruzo iz Ar-
gentinije v Italijo in švedski parnik »Skog-
land« (2903 tone), ki je vozil premog iz
Norfolka v Neapelj; dalje grški parnik
»Britonisos« (1537 ton), ki je vozil iz Solu-
na v Alžir.

Napad podmorskega čolna na Forges de
l'Adour.

Berlin, 27. feb. Uradno: Francosko
mornariško ministrstvo je 13. februarja na-
znanilo: 12. februarja ob 5. popoldne se je
pojvil sovražni podmorski čoln blizu izli-
va Adoura in da je šestkrat ustrelil na obal.
Obrežni topovi so takoj streljali na
sovražno ladjo, ki se je hitro skrila pod
morje. Francoski topničarji so jo bili s pr-
vim strelom zadeli. — Podmorski čoln, za
katerega gre, se je vrnil v dobrem stanju.
Dne 12. feb. je velike naprave v Forges de
l'Adour pri Bayonne močno obstreljeval.
Uspeh je potrdilo mnogo velikih požarov.
Ko je preteklo že precej časa, je neka ba-
terija na obali pričela na čoln brez uspeha
streljati. Dotični in še neki drugi podmorski
čoln sta potopila 11 parnikov, 3 jadr-
nice in dve ribiški ladji; skupno 37.500 ton.

Boj pomorskega letala s transportnim pa-
nikom.

Berlin, 27. feb. (K. u. Zakasnelo.) Ura-
dno: Neko nemško pomorsko letalo je me-
talo na severnem Egejskem morju uspešno
bombe na sovražni transportni parnik.
Kljub močnemu ognju s topovi in dasi je
letalo zasledovalo dvojce sovražnih letal,
se je vrnilo v dobrem stanju.

Devet ruskih parnikov potopljenih.

Neki nemški podmorski čoln je poto-
pil devet močno oboroženih ruskih parni-
kov, ki so se vozili v Romanov. Rusija je
te parnike kupila v južni Ameriki.

Sporazum se boji nastopa novih križark
osrednjih velesil.

»Frankf. Ztg.« poroča iz Šangaja: Šest
nemških in tri avstrijske ladje, ki so zasi-
drane v šangajskem pristanišču, se pri-
pravljajo na odhod. Kitajskim vojnim lad-
jam je zapovedano, naj ladje nadzirajo.
Amerškemu brodogradu je zapovedano, naj
se zbere v Šangaju.

Francoski uvoz nazaduje.

»Petit Journal« javlja: V zbornici bo
bodoči teden poročal Briand o nemški pod-
morski vojski. List poroča, da je uvoz v
Francijo od 1. februarja dalje padel pov-
prečno za 40 odstotkov.

Postopanje s posadkami podmorskih čol-
nov na Angleškem.

»Morningpost« piše: Nemške ujetnike
posadk podmorskih čolnov, ki so napadle
kako bolniško ladjo, bodo usmrtili kot mor-
ske roparje; če so pa potapljali neoborože-
ne trgovske ladje, jih bodo zaradi ropar-
skega umora na odprtém morju obsodili.

Ameriški parnik »Rochester« došel v
Gironde.

Rotterdam, 2. marca. (Kor. ur.) »Agen-
ce Havas«: Ameriški parnik »Rochester«
je došel v Gironde.

Oborožitev ameriških trgovskih ladij.

Bern, 2. marca. (Kor. ur.) »Petit Pa-
risien« poroča iz Washingtona 28. m. m.:
Meredajni krogi sodijo, da je bila Wil-
sonova poslanica skrajno spretno sestavlj-
na. Republičanski stranki, ki nastopa ved-
no do skrajnosti domoljubno, nalaga nam-
reč veliko odgovornost. Če bi se republi-
čani dejansko branili predsedniku za nje-
gove ukrepe dovoliti bančni kredit, bi tako
njih ugled in korist Združenih držav trpel.
Republičani morajo podpisati poslanico,
dati pooblastila in dovoliti zahtevanih 100
milijonov dolarjev. Isti washingtonski kro-
gi sodijo, da Wilson ni mogel zahtevati
manj, kolikor je zahteval, ker bi mu sicer
lahko republičani upravičeno očitali, da je
opustil svoj 3. februarja naznanjeni sklep.
Wilson več ni mogel zahtevati, ker bi mu
bili sicer prijatelji miru delali težave. —
Splošno se sodi, da bo Flotov predlog o
kreditih za oborožitev trgovskih ladij spre-
jet v obeh zbornicah.

Tudi jadrnice ne smejo v zaprtém morju
več voziti.

Berlin, 2. marca. (Kor. ur.) Uradno:
Ponoči od 28. februarja in 1. marca je po-
tekel rok jadrnicam voziti v zaprtih delih
Atlantskega oceana. Od tega časa dalje
velja za vsa zaprta morja le še splošno sva-
rilo, po katerem ladje ne morejo več ra-
čunati na posamezno svarilo.

Nizozemska sodba o dvojni meri Združenih
držav.

Haag, 28. februarja. (K. ur.) »Nieuwe
Courant« piše o govoru nemškega držav-
nega kanclerja: Stališče kanclerjevo glede
na odgovor Ameriki je močno. Ne more se
dvomiti, da zavzema Amerika nasproti kri-
vicam sporazuma in ostrednjih velesil raz-
lično stališče. Kakor je odločen nastop
Amerike proti podmorski furiji bedo za
več mesecev odgodil, bi bil krepak nastop
proti angleški krivici prihranil nevtralcem
veliko ponižani. Wilsonov poziv nevtral-
cem, naj slede njegovemu zgledu, bi bil mor-
ralno močan, ako bi bil predsednik Zdru-
ženih držav zavzel stališče v vsakem slu-
čaju krivice proti nevtralcem. Ameriki se
ni posrečilo, da bi bila prisilila Anglijo v
meje pravice; tudi nevtralci niso dobili
vita, da bi bila resno na to delala.

Neprijetna vprašanja v angleški spodnji
zbornici.

London, 28. feb. (Kor. urad.) Reuter:
Young je vprašal v spodnji zbornici, če je
več nevtralnih pomorskih črt med Skan-
dinavijo in Anglijo, med Nizozemsko in
Anglijo ustavilo svoje vožnje. Ali lahko
angleške črte mesto teh nevtralnih črt
posljejo svoje ladje in če jih bo, ako to sto-
re, angleška vlada zdaj in po vojski pod-
pirala. Državni podtajnik trgovinskega
urada Jurij Robert je odgovoril, da je ne-
kaj nevtralnih črt prenehalo voziti. Če se
bo to nadaljevalo, se bo moralo misliti,
kaj naj se ukrene, da bo deželi najbolj
koristilo.

Kanadska vlada prepovedala ženam in
otrokom potovati v zaprto morje.

Rotterdam, 1. marca. »Morningpost«
javlja iz Ottawe: Kanadska vlada je pre-
povedala ženam in otrokom potovati z
ladjama, ki vozijo v zaprta morja.

Nemška morska plovba po končani vojski.

»Norddeutsche Lloyd« izjavlja, da so
izgubljene ladje nadomestili že z novimi
ladjama.

Mir se pričakuje, predno pride jesen.

Frankobrod ob Meni, 1. marca. Dr-
žavni tajnik Zimmermann je, kakor poroča
»Frankf. Generalanzeigers«, govoril s tu-

kajšnjim svojim starim prijateljem župni-
kom Schwarzlosem. Rekel mu je med dru-
gim: Naš vojaški položaj je dober in zava-
rovan. Nemški narod lahko neomajno za-
upa. Podmorske vojske prej z zaželenim
uspehom ni bilo mogoče izvesti. Premagati
so se morale gotove notranje in zunanje
težave. Zdal imamo petkrat toliko pod-
morskih čolnov, kolikor smo jih imeli prej.
Podmorsko vojsko smo pričeli pravi tren-
utek; nazaj več ne moremo. Mir pričaku-
jemo še predno napoči jesen.

Angleško prodiranje proti Bagdadu.

Angleži v Kut el Amara.

Amsterdam, 1. marca. Neka tukajšnja
tiskovna agencija poroča, da so angleške
čete zasedle Kut el Amara. (Kakor je po-
ročal turški generalni štab, so Turki Kut
el Amara brez boja izpraznili. Op. ur.)

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. marca. Uradno:

Vojna skupina maršala pl.
Mackensena.

Zahodno izliva Buzeu in ob železnici
severno Faurei so se izjalovili sovražni
sunki.

Bojna črta generalnega pol-
kovnika nadvojvoda Jožefa.

Po močnejši pripravi s topovi izvedeni
besen napad Rumunov v odseku Suzita
smo v boju moža z možem popolnoma od-
bili.

Severnovzhodno Dorne Vatre smo
presenetljivo napadli in razkropili rusko
stotnijo.

Nov sovražni sunek proti našim posto-
jankam Mesticanesci ni uspel.

Bojna črta maršala princa
Leopolda Bavarskega.

Topovi so tu in tam močnejše gromeli.
Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. marca. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa
Leopolda Bavarskega.
Nič posebnega.

Bojna črta generalnega pol-
kovnika nadvojvoda Jožefa.

Ker je zelo snežilo, so topovi močnej-
še gromeli le na višinah vzhodno Bistrice.
Severno ceste Valeputna je Rus zju-
traj napadel še enkrat vzete mu postojan-
ke; uspel ni.

V dolinah Slanic in Oitoz smo odbili
na višinah med dolinama Suzita in Putna
napade močnejših sovražnih sil.

Bojna skupina maršala
pl. Mackensena.

Pri Faurei (severno Focsani) in pri
Corbulu (ob Seretu) so naši pregnali ruske
poizvedovalne oddelke.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 28. febr. Uradno: Na rumun-
ski fronti in vzhodno od Mamudije in Tul-
če streljanje med stražami.

Druga ruska bojna črta.

Curih, 1. marca. Petrogradski dopis-
nik lista »Daily Chronicle« poroča, da je
rusko vojno vodstvo za sedanjo fronto
napravilo čisto nov način bojne črte. Ta
nova fronta je določena za slučaj, če bi se
ruska armada morala umakniti. Novo fron-
to je delalo 450.000 delavcev, med njimi
mного vojnih ujetnikov, dalje 2000 častni-
kov generalnega štaba in veliko civilnih
inženirjev.

Nikolaj Nikolajevič zopet na površju.

Kodanj, 1. marca. »Ruskoe Slovo« po-
trjuje, da bo veliki knez Nikolaj Nikolaje-
vič prevzel vrhovno poveljstvo nad rusko-
rumunskimi armadami in da bo namesto
generala Brusilova, ki je še vedno težko
bolan, vodil veliko rusko pomladansko
ofenzivo.

Rumuni zapuščeni od Rusije.

Kodanj, 1. marca. V Rumuniji so vsled
izida zadnje konference med ministrskim
predsednikom Bratianu in rusko vlado
strašno razočarani. Bratianu iz Petrogra-
da ni prinesel pričakovane pomoči. O vo-
jaskih dogovorih ne smejo listi ničesar pri-
nesti, gospodarska vprašanja so pa ostala
popolnoma nerešena in je Rusija izjavila,
da ji ni mogoče obvarovati Rumunije pred
lakoto.

Nova eksplozija v ArhangelSKU?

Stockholm, 1. marca. Švedski listi po-
ročajo, da je zadnje dni v ArhangelSKU
vnovič prišlo do eksplozije. Časopisi gu-
bernije prinašajo več sto posmrtnic.

Razno iz Rusije.

Kodanj, 1. marca. »Ruskoe Slovo« po-
roča, da se je na carjev ukaz ustavila pre-
iskava zaradi umora Rasputina. Razširila

se vest, da je Rasputina nek zelo ugleden nasprotnik v silobranu ustrelil.

Kodanj, 1. marca. Iz Rusije sem došli potniki poročajo, da so ob sibirski železnici vnovič nastali veliki požari, ki so uničili ogromne množine premoaga. Vsled pomanjkanja premoaga je na mnogih ruskih železniških progah osebni promet ustavljen.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. marca. Uradno: Topovski boj se je razvil živahnije v posameznih odsekih primorske bojne črte in v prelazih Plöcken in Tonale.

Poizvedovalna četa pešpolka št. 80 je privedla pri Gaberjah severozahodno Tolmina iz sovražnih jarkov 14 ujetnikov.

Na Monte Zebio so vdre naskakovalne poizvedovalne čete c. kr. domobranskega pešpolka št. 3 skozi predore, ki so jih bile izkopalne v snegu, v italijansko postojanko, katero so uničile in zadale sovražniku znatne krvave izgube.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

1. marca. Na vseh bojiščih je včeraj artiljerija silnejše delovala posebno v dolinah Ledro in Lagarina, na Hochavisio in na julijski fronti. Na pobočjih Monte Mosciagh so po pripravi sovražni oddelki napadli naše jarke. Bili so odbiti in so imeli občutne izgube. Enaka usoda je doletela napad proti našim postojankam severno od Šobra. Ujeli smo nekaj sovražnikov. Sovražni letalci so metali bombe na Gorico in ranili 4 civilne osebe. Številne zračne napade so naši letalci zavrnili. Dve sovražni letali smo sestrelili in sicer eno pri Hudemlogu, drugo pa severno od Devina.

Na Tirolskem še ne bo ofenzive.

Lugano, 1. marca. Iz Rima se poroča, da na veliko italijansko ofenzivo na Tirolskem ni mogoče misliti pred sredi pomladi.

Italijanska zbornica.

Curia, 1. marca. (Kor. ur.) Italijanska zbornica je včeraj pritrdila nekaterim kraljevim odredbam. Poslanec Miliani je stavil predlog, naj se vojaštvo v večji meri daje na razpolago za poljedelska dela.

Istočasno je stavila socialistična frakcija predlog naj se takoj izpremeni zunanja in vojna politika, da se pospešijo mirovna pogajanja, ker brez miru ni upati na uspešno odpravo pri aprovizaciji in rastoci nevarnosti za bodoči gospodarski razvoj Italije.

Poljedelski minister Raineri je izjavil, da se strinja s predlogom poslanca Milianija.

Ministrski predsednik Boselli je pa nasprotno izjavil, da se socialistični predlog dotika zunanjepolitičnega vprašanja, ki je v sedanjem času bolj neprimerno kot kdaj poprej in je predlagal, naj predlog odloži za šest mesecev. Ko je poslanec Turati zahteval poimensko glasovanje o Bosellijevem predlogu, je izjavil ministrski predsednik, da mora po tem vlada zahtevati zaupnico.

Pri poimenskem glasovanju je bilo oddanih 227 glasov za Bosellijev predlog, 31 proti. Neposredno pred glasovanjem je okoli 60 poslancev zapustilo dvorano.

Italijani nevoljni na Angleže zaradi prepovedanega uvoza italijanske svile.

Lugano, 1. marca. »Secolo« poroča: Italija je posredovala v Londonu, naj Anglija prekliche prepoved uvoza svile iz Italije.

Na južnem Ba kanu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 28. febr. Uradno: V ovinku Črne je sovražnik po srđiti artiljerijski pripravi dvakrat poskušal napasti višino 1050 na fronti 2 km, bil pa je povsod odbit. Pri Bitolju in v vardarski dolini slaboten ogenj topov, pušk in strojnic. Na sereški nižini od časa do časa strelji iz topov in praske med patruljami. Ob izlivu Strume ogenj sovražnih poljskih topov in z ladij v Orfanskem zalivu. Živahno delovanje letalcev na celi fronti. Na fronti Egejskega morja je sovražna ladja obstreljevala zahodno obrežje zaliva Porto Lago. Naše morsko letalo je pa pregnalo.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. marca. Veliki glavni stan: Vzhodno Paralova v ovinku Črne, kjer smo odbili napade Italijanov, smo ujeli 5 častnikov in 31 mož.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Boji na zahodu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. marca. Uradno: Nobenih posebnih bojov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. marca. Veliki glavni stan: Na obeh bregovih Ancre smo pred nekaterimi dnevi iz posebnih vzrokov izpraznili del naših najprednejših postojank prostovoljno in načrtno; obrambno črto smo premestili v neko drugo črto, ki smo jo bili že prej pripravili.

Naše premikanje je ostalo sovražniku prikrito. Previdno nastopajoče naše zadnje straže so zabranile, da se sovražne le obotavljajoč poizvedujoče napredujoče čete niso mogle brez boja polastiti razstreljenega pasu ozemlja, ki smo ga bili popustili. Ti slabi oddelki, ki so se na povelje morali izogibati premočnih napadov, so zadali sovražniku znatne krvave izgube. Odvzele so mu dozdaj 11 častnikov in 174 mož na ujetnikih in 4 strojne puške in nadvladujejo še danes predpolju naših postojank.

Po močnem obstreljevanju so napadli Angleži v včerajšnjih ranih urah pri Le Transloy in Sailly.

Pri Transloy se je izjalovil napad pred ovirami; pri Sailly pa, kjer so ga bili ponovili tudi ponoči, v boju moža z možem. Sovražnika, ki je bil vdrl in ki je izgubil 20 ujetih mož, smo vrgli s protisunkom. Na dveh krajno tesno omejenih točkah so nastala gnezda angleških strelcev.

Francozi so se pripravljali na zahodnem bregu Moze zjutraj, da bi bili napadli, a naš uničevalni ogenj je preprečil, da niso izvedli, kar so bili nameravali.

Načelnik admiralnega štaba mornarice: pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. marca zvečer. Wolffov urad poroča:

Vzhodno od Soucheza se je izjalovil močan angleški napad. Sicer nič posebnega.

Indija ponudila Angliji 100 milijonov funtov.

London, 1. marca. (K. u.) Uradno: Indijska vlada je ponudila angleški vladi k skupnim vojnim stroškom 100 milijonov funtov. Angleška vlada je ponudbo hvaležno sprejela.

Prisiljeni prostovoljci.

London, 1. feb. (K. u.) Uradno se poroča: Vlada je sklenila, da se morajo vsi vladni uradniki med 18. in 61. letom kot prostovoljci vpisati za narodno službo, da bodo v slučaju potrebe pripravljeni.

Socialističen kongres v Parizu odgoden.

Lugano, 1. marca. »Corriere della Sera« poroča, da so socialistični kongres v Parizu odgodili; po drugih poročilih je pa definitivno odpovedan. Posvet socialistov bo zboroval na nevtralnih tleh.

Razna poročila.

Češki socialisti za spravo med Čehi in Nemci.

»Pravo lidu« priporoča skupno zborovanje čeških in nemških poslancev. »Skupno trpljenje, skupne žrtve, skupno življenje brez parlamenta ni povečalo brezdnosti med nami. Treba je, da se tudi na političnem polju zblizajo tisti, ki nosijo odgovornost.«

Novi namestnik v Galiciji.

Cesar je imenoval za namestnika v Galiciji generala konjenice tajnega svetnika Karla grofa Huyn. Prejšnji namestnik generalni major baron Diller je šel v pokoj.

Zračni napad na Samos.

Bern, 1. marca. »Progress de Lyons« poroča iz Soluna: Sovražno letalo je metalo bombe na glavno mesto Samosa Vathy in napravilo nekaj škode.

Vstaja na Kubi.

Haag, 1. marca. Ameriško časopisje razpravlja v prvi vrsti o krizi z Nemčijo. Istočasno pa opozarjajo tudi na razmere na Kubi. »Newyork Sun« objavlja daljšo brzojavko iz Santiaga, ki poroča, da je položaj na Kubi zelo vznemirljiv in da bodo kmalu izbruhnili novi nemiri. Združene države bodo prisiljene posredovati.

Dnevne novice.

+ Splitski škof umrl. V Splitu je umrl biskup dr. Antun Gijvoje, prezaslužen dušni nadpastir in spoštovan v vseh narodnih krogih.

+ Častno priznanje patriotizma občini Bohinjska Bistrica. V svoji zahvali za častno občanstvo piše ekscelencja Rudolf Steiner pl. Steinstätten: Zahvalim se občini Bohinjska Bistrica za imenovanje častnim občanom ter sprejemem to čast z iskreno željo, da Vsemogočni lepi, vedno patriotični občini Bohinjska Bistrica podeli blagoslovljeno bodočnost.

+ Odlikovanja. Viteški križec Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik topniškega štaba Robert Sirk. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil nadporočnik 5. lov. baona Josip Bohinjec. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila nadporočnik 3. jezdečje top. divizije Karel Peček in višji zdravnik 87. pp. dr. Ivan Stefanowicz. —

Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila pešca 17. pp. Lesar Franc in Korbar Josip. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: dragonec 5. drag. p. Jazbec Martin; četovodja Medved Ivan in topničar Vrečer Stefan, oba pri 3. gor. top. p.; četovodja 87. pp. Zorko Ivan; topničarji 6. trd. top. baona Zgrablić Anton, Grof Ivan, Gulić Anton, Hrevatin Josip, Lavrenčič Andrej in Vončina Karel; poddes. Zagoričnik Henrik in san. vojak Kocijančič Ciril, oba pri 25. san. oddelku; pešci Sajovic Karel, Markl Ivan, Fritzel Stefan, Matanić Ivan, Koller Ivan, Bambič Martin, Križman Andrej, Hrovat Anton, Kolenc Ivan, Krčmar Vinko, Krumpstar Valentin, Kump Ivan in Lik Alojzij, vsi pri 17. pp.; enol. prost. četovodja 17. pp. Dosedla Slavomir. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil tit. četovodja 3. tren. div. Seneković Ivan.

Dobro delo stori, kdor naznani one prodajalce »Slovenca«, ki prodajajo posamezne številke dražje kot po 10 vin. Tudi sobotnih številke ne sme nihče svojevoljno dražiti. Posebno naše slovenske vojske opozarjamo na to okolnost. Vsakemu svojevoljnemu dražilu enostavno ustavimo nadaljaje pošiljanje lista.

Vojni kurat Allmer, bivši katehet v Velikovu, je imenovan za profesorja na vojaški nižji realki v Straßu.

— Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil za svoje pogumno obnašanje pred sovražnikom adjunkt bosensko-hercegovskih deželnih železnice Ivan Čop.

— Vojaško odlikovanje. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo in meči je prejel Alojzij Hrašovec, poročnik v nekem štajerskem polku.

— Srednješolci na dopustu morajo nositi civilno obleko. Vojno ministrstvo je izdalo v sporazumu z domobranskim ministrstvom naredbi, da morajo enoletni prostovoljci, prostovoljski aspirantje in enovojniki z znakom enoletnega prostovoljca, ki so na dopustu, da morejo obiskovati pouk na srednjih šolah itd., nositi začasa dopusta civilno obleko.

Marsikomu v tolažbo. Na dan svoje poroke 27. julija 1914 je moral Anton Žgur, posestnik iz Podrage, v vojno službo. Spočetka je pisal, potem pa 28. mesec ni bilo od njega nobenega poročila. 27. feb. pa je dobila od njega njegova žena dopisnico, v kateri ji iz gubernije Kazan poroča, da se nahaja zdrav v ruskem ujetništvu. Dopisnica je hodila 4 mesce.

Umrl je v Zagrebu veletržec Ljudovik Weiss.

— Nesreča. Padel je pri popravljanju tovarne »Litorale« na Sušaku pri Reki z odra 20 metrov globoko zidar Franc Potočnik, rojen v Mariboru leta 1866. ter bil na mestu mrtev.

— Umrl je v Gradcu vseučilni profesor dr. Jožef Ippen.

— Znamenje časa. Rozalija Staho v Reki je nedavno pokazala svoji znanici Ani Reiter velike zaloge živil. Naslednji dan je Reiter zopet prišla k Staho in ji v nepopaženem trenutku vrgla krog vratu vrv ter jo začela daviti. Po hudem boju na življenje in smrt se je Stahovi posrečilo, da je ušla na cesto in poklicala policijo. Reiter je pri zaslišanju izjavila, da sama ne ve, kaj jo je gnalo k napadu, morda nevoščljivost.

— Volkovi v Beli krajini. Dne 24. februarja ponoči so napadli na cesti Črnomelj—Majerle trije volkovi voznika J. Agnića. Konj se je odtrgal in zbežal proti Telčemu vrhu, za njim pa dva volkova, tretji si je pa izbral voznika. Le-ta je imel toliko hladnokrvnosti, da je vrgel proti volku konjsko odejo, nato pa brž splezal na bližnje drevo. Volk je skočil pod drevo in ni hotel oditi. Tedaj je začel Agnič klicati na pomoč. Iz bližnje vasi so prihiteli ljudje z lučjo in orožjem in rešili voznika iz nevarnega položaja.

Zadreg reških kavarnarjev. Te dni je bila deputacija reških kavarnarjev pri mestnem županu in ga prosila, naj bi izposloval kavarnam potrebni sladkor, ker bi morali drugače kavarnarji svoje lokale zapreti. Župan Vio je obljubil svojo pomoč.

— Čuvajnica pogorela. Dne 22. m. m. ponoči je nastal v leseni čuvajnici št. 15 pri Kranjski gori požar, ker je bila železna peč preveč razgreta. Čuvaj, ki je spal v čuvajnici, si je le s težavo rešil življenje.

Gospodarske beležke.

Dobički praške železarske družbe so lani dosegli rekord in so za več milijonov večji kakor lani. Dividenda bo 200 K (lani 190 K).

Donava še ni plovna, ker je zamrzla med Budimpešto in Gombošom.

Kako »izginjajo« in se podražujejo živila. Torkova »Arbeiter Zeitung« poroča iz Gradca: Deželni kulturni nadzornik Josip Peter in deželni kulturni ravnatelj Geza Krausz, ki sta bila po nalogu dunajskega sodišča aretirana, ker sta v Unterlaa imela skladišče, v katerem sta zbrala okoli 17.000 kilogramov slanice, ki naj bi se bila podelala v milo, so nenehali iz

Gradca na Dunaj, kjer so ju izročili deželnemu sodišču. Slanina je bila popolnoma dobra za kuhinjsko porabo.

Nakaznice za tobak. V Gmundenu so uvedli nakaznice za tobak. Brez teh ne dobi nihče tobaka. Civilne osebe (s a m o možki od 16. leta naprej) dobe nakaznice na magistratu, vojaštvo pa pri štacijskem poveljstvu.

Nove naredbe. Te dni so izšle naslednje nove naredbe: O prometu s starimi izstrelki, da se zabranijo nesreče; o razpošiljanju cunj, za kar je treba pošelj transportnega lista; za katerega se je treba obrniti na »Haderzentrale, G. m. b. H. in Wien I., Seitzergasse 1«; o razpošiljanju govejih črev, za kar je tudi treba transportnega lista; s cesarsko naredbi se uveljavljajo določbe ces. naredbe z dne 15. septembra 1915 o sodnih pristojbinah tudi za sporno postopanje pred vrhovnim dvornim maršalnim uradom; urad za prehrano bo plačeval potom hranilnic.

Vsa avstrijska provincijalna gledališča morajo letos skleniti sezijo že na cvetno nedeljo; izvzeta so razen Dunaja le še Praga, Gradec in Brno. Pač pa smejo poletna gledališča v letoviščih začeti igrati kakor navadno.

Branc ne bo več treba? Blizu Odese v južni Rusiji je po dolgotrajnih poskusih izumil ruski inženir Mehničenko plug posebne vrste. Plug je tako narejen, da noži, ki so utrjeni v lemež, brazdo popolnoma razrežejo in razdrobijo, tako da ni treba nobene brazde povlačiti z brano. Tozadevni poskusi so se baje izborni obnesli. Izumitelj je baje dobil od ruske vlade več ti-soč rubljev nagrade.

Po svetu.

Dr. Kramarja in njegovega druga dr. Rašina so minolo soboto prepeljali v Möllersdorf, kjer bosta odslužila svojo kazen, dočim so ostale obsojence v tem procesu prepeljali v Komorn.

— Češki list za slepce. V Pragi je izšla prva številka novega lista za slepce pod naslovom »Zora«. Tiska se v češkem jeziku s pikastimi črkami sistema »Braille«. List ima za sedaj 71 naročnikov, med njimi tudi 10 oslepelih vojakov.

Zračni promet Evropa—Amerika. Znani nizozemski letalski mojster Focker, ki je sedaj v nemški vojaški službi, je izjavil, da se bo po vojski v velikem obsegu pričel osebni zračni promet. Iz Evrope v Ameriko se bo prišlo v dveh dneh; voznja bo bolj varna kot na ladjah.

Vlak z invalidi ponesrečil. Iz Stockholma poročajo: Pri Holmsveden blizu Söderhamna je skočil s tira ruski vlak z invalidi. Štirje vozovi so bili popolnoma razbiti. V tej je bilo 65 invalidov. Doslej so dobili 5 mrtvih in 20 ranjenih invalidov. Sodijo, da je ravno toliko invalidov pod razvalinami. V vlaku je bilo 228 invalidov.

50 let kaznjenev v Sibiriji. S smrtjo grofa Kazimova, glavarja stare ruske plemenitaške družine, ki je te dni v starosti 80 let umrl v Petrogradu, je končana žalostna igra; ki je svoj čas v Rusiji povzročila veliko pozornosti. Leta 1862. je bil takrat 25letni grof Kazimov obsojen na dosmrtno prisilno delo v Sibiriji, češ da je iz ljubosumnosti zahrbtno ustrelil svojega prijatelja kneza Dimitrija Dolgorukega. Kazimov ki je bil častnik petrograjske garde in posestnik največjega premoženja Rusije, je bil izobčen iz armade in je 50 let živel kot kaznjenev v Tomsku, dokler ni pred petimi leti nek petrogradski delavec na smrtni postelji priznal, da je umoril kneza Dolgorukega, da masčuje svojo sestro, katero je knez zapeljal. Grof Kazimov se je vrnil v Petrograd, ni pa hotel zahtevati nazaj svojega družabnega stališča in svojega premoženja, živel je ločen od vseh ljudi kot pravi samotar.

Ljubljanske novice.

Ij Osebna vest. Praktikanat centralne komisije za vzdrževanje spomenikov dr. Fran S t e l e je imenovan za asistenta imenovane komisije.

Ij Poročil se je danes v cerkvi sv. Petra v Ljubljani mestni učitelj gospod Zito-mir Dragan z gđeno Julko Kokaljevo. Bilo srečno!

Ij Oglasil se je iz ruskega ujetništva abiturient ljubljanske realke Anton Ravnikar. Ujet je bil 28. julija 1916. Nahaja se v bolnici v Tiumen in piše, da se mu dobro godi. Pošilja srčne pozdrave vsem v tobačni tovarni, kakor tudi vsem ljubim prijateljem in znancem.

Ij Umrl so v Ljubljani: Filip Vinko Tratnik, pasarjev sin, 1 mesec. — Ivan Druskovič, pešec. — Erazma Božena Zupancič, rejenka, 9 dni. — Terezija Martelanc, šivilja, 48 let. — Janez Radovič, delavec, 53 let. — Ignacij Pevec, bivši književnik, 79 let. — Mijo Istvančič, pešec. — Sestra Magdalena Mihaela Geishauer, usmiljenka, 81 let.

Ij Oddaja fižola mesto krompirja. Na krompirjeve izkaznice se bo oddajal fižol

